

TRGOVSKI LIST

Licealna knjižnica,
Ljubljana

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OBRT.

Uredništvo in upravitelstvo je v Ljubljani, Gradišče štev. 17/I. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri čekovnem uradu v Ljubljani 11.953. — Številka telefona 552. — Naročnina za ozemlje SHS: letna K 180, za pol leta K 95, za četrt leta K 50, mesečno K 20, za inozemstvo mesečno K 10 več. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO IV.

LJUBLJANA, dne 17. maja 1921.

ŠTEV. 45.

Industrijci, obrtniki, trgovci-grosisti!

Udeležite se v polnem številu kot razstavljalci ljubljanskega velikega vzorčnega semnja od

13. do 24. avgusta t. l.

Vsa pojasnila, sejmski redi in prijavnice se daje brezplačno pri uradu »Ljubljanskega velikega semnja« v Ljubljani, Turjaški trg št. 6/II.

Rok za prijave kot razstavljalce v Sloveniji je do 31. maja t. l.

Slovenske razmere.

Ljubljana, 17. maja 1921.

V zadnji dobi se je razvil v slovenskem političnem časopisju naravnost ljut strankarski boj, ki že deloma spominja na način, kako se skušajo uveljaviti strankarska gesla pri Hrvatih in Srbih. Kot neudeleženi opazovalci, ki v svojem glasilu skušamo registrirati dnevne dogodke povsem nepristransko, hočemo nekoliko posvetiti v te razmere in povedati svoje mnenje o gibanju slovenskega novinarstva v nove smeri. Politika je neusmiljen boj in jasno je, da tukaj obleži nebroj mrličev; ali v tem boju naj veljajo po našem mnenju še vedno nekateri splošno priznani oziri političnega takta, ki se jih drugod drljuje vse resne stranke, ker je to vsem samo v korist. Kakor hitro posamezna stranka zapusti to stališče, se sama stavlja v nevarnost, da pride do enakih protinapadov, in potem je položaj zopet vendarle isti. Ali to stran hočemo pustiti na strani, kajti, kadar se razpalijo strasti, je dostojnost v božjih rokah; hočemo opozoriti na drugo okolnost, ki nam takoj stopi pred oči, ako pogledamo vsebino in idejno smer slovenskega časopisja ter srbskih in hrvatskih listov. Pri nas najdemo mnogo preveč neplodnega razglabljanja in teoretiziranja, kar je po našem mnenju za praktično državno življenje samo škodljivo. Vprašanja, ki bi jih morale reševati znanstvene revije in publikacije, se pavšalno rešujejo v dnevnem časopisju, ki ima vendar predvsem drugo nalogo, namreč v okviru gotovega strankarskega programa verno slikati javno življenje, točiči nasprotnika in kazati smeri v prihodnjo dobo. Nasprotno pri nas opazujemo pomanjkanje zadostnega stika z živim državnim življenjem in preveč provincialnega neodgovornega zabavljanja. Prišli smo tako daleč, da tisti, ki čita samo slovenske časopise in posebno samo nekatere, ne ve, kako poteka jugoslovenska notranja in zunanja politika, ampak ima glavo polno akademskih razprav o državnih oblikah ter o slikah prihodnjih dob. Mi visoko cenimo prve in zadnje, ker je tudi po našem mnenju pri presoji socialnih naprav treba temeljitega fundamenta, ali to ni naloga dnevnega časopisja, temveč predvsem znanstvenih listov, ki jih upoštevajo in pravilno razumejo samo prosvetljeni duhovi. V tem oziru naj nam bodo za vzgled srbski in hrvatski listi! Ne glede na to, da je tam žurnalistika bolj razvita, ker je politična zgodovina teh dveh plemen jugoslovenskega naroda bolj samostojna, se moramo tudi Slovenci vendar že enkrat tudi povzpeti do stališča, da smo del su-

verenega jugoslovenskega naroda. Te zavesti pa nimamo, ako čitamo slovensko časopisje, temveč imamo utis, da smo politični vajenci.

Najostrejši srbski žurnalist je v današnjih dneh menda Krsta Cievrić. In kljub ostremu in mestoma prav osebnemu kriticismu občutimo med vrstami političnih člankov v njegovem glasilu »Beogradskem Dnevniku« gorko ljubezen do celokupne jugoslovenske domovine, ki bi morala biti lastna vsakemu Jugoslovenu, naj pripada meščanski ali proletarski družbi. Tukaj vidimo tisti prepad med nami in med Srbi, da namreč Srbi vsled svoje državne preteklosti in svojega državnega zmisla mislijo tudi na nas, medtem ko mi mislimo skoro izključno samo nase in še to malo učinkovito. Ako je zadnjič neko slovensko tedensko glasillo povdario, da je treba pri presoji socialnega življenja izhajati iz anarhizma, mi temu popolnoma pritrujemo, ker kot napredni in svobodoljubni ljudje to že davno vemo, ali dotično glasillo nam ni povedalo nobene praktične, takoj izvedljive formule za popolno avtonomijo Slovenije brez škode za celokupno domovino in za samo Slovenijo, in zato mi hočemo smatrati to glasillo bolj za znanstveno revijo, ki nima s praktičnim življenjem dovolj stika. V neki polemiki je dotično glasillo izrecno izjavilo, da je treba ustavni načrt temeljito študirati, politični razvoj drugih držav spoznati in mnogo knjig prečitati, ako hočemo ustvariti dobro ustavo. Mi to že davno vemo in mislimo, da so vsi tisti možje, ki ustvarjajo ustavo, tudi nekaj knjig prečitali, čeprav knjiga ni edino zveličavna, ali državno življenje je brzo polje in ne čaka na znanstvene rezultate, ki mu morajo biti ali že na razpolago ali pa so še v štadiju študija. Gotovo je, da se kurz jugoslovenske valute tudi zato ne more dvigniti, ker mednarodni finančni trg gleda na Jugoslavijo precej skeptično, ker še nimamo ustavnega zakona. Ako so volitvam v Cetinju prisostvovali kot kontrolni organi angleški častniki, je bilo to slabo znamenje za naš ugled v zunanjem svetu. Vsi tisti možje na slovenski zemlji, ki dandanes tako brezobzirno proglašajo skrajni individualizem, naj vendar tudi povedo praktično njegovo izvedbo v korist celokupne domovine. Ako čitamo v slovenskem časopisju o angleških metodah vladanja v kolonijah, mi moramo smatrati to za novinarski bluff, ker vemo, kako Angleži interpretirajo politične svobščine, kadar pride do nemirov na Irskem ali v Indiji. Ako čitamo, kako je članke nekega slovenskega lista o abstinenci pri občinskih volitvah sprejelo časopisje druge politične pripadnosti se moramo čuditi, ker nismo še nikdar čuli, da bi ena ali druga stranka podpirala svoje politične nasprotnike. Res je, da bi vse besede, ki so bile napisane glede abstinence pri volitvah, morale biti izgovorjene znotraj dotične politične stranke, ali iz tega kovati politični kapital, smatramo za demagoško geslo, ki mu ni nasedel noben uvideven človek.

Vse te nezdrave razmere morajo izginiti iz slovenskega političnega življenja. Mi visoko cenimo propagando ideje in individualizem, ali zahtevati moramo, da se ta boj vrši v večjem okviru in ne samo kot idila doline šentflorjanske. Našim talentom je

mogoče in treba je zanje, da se tudi drugače udeležijo, kot v avstrijskih razmerah, ker smo z ujedinjenjem jugoslovenskega naroda prevzeli tudi nebroj dolžnosti, in ne smemo ostati nadalje neproduktivni kritiki. Tisti naši možje, ki dandanes toliko zabavljajo na današnjo dobo, bi kot sinovi srbskega plemena sploh ne imeli časa zato, ker bi stali v prvih vrstah javnega življenja. Dokler se ta zavest ne uveljavi v slovenskem delu jugoslovenskega naroda, smo Slovenci obsojeni na vlogo zabavljaka, ki ne ve ničesar pozitivnega povedati. Šele, ko bomo imeli jugoslovenske politične kritike, bomo uverjeni, da jugoslovensko narodno edinstvo počasi vendarle zori.

Reforma občinske uprave.

Dr. Fran Ogrin.

Dosedanja občinska uprava je bila v marsičem nedostopna. Skrb za občinsko gospodarstvo se je ev. prekladala vsaka tri leta z ramen na ramena. Pri novih občinskih volitvah se je naenkrat posadil na županski stolec mož, ki je bil mogoče le za silo zmožen v pisavi, ki je imel sicer morda veliko dobre volje, pa premalo splošnega znanja. Preteklo je veliko časa, predno se je tak župan, brez tajnika toliko vživel v novo vlogo, da so občinska kola s težavo rila naprej.

Ne rečem, da so bili vsi župani kmetjskih občin taki, ali v splošnem jih je spadalo vse preveč v to kategorijo. Posledica je bila ali odvisnost od poljudne osebe v občini, ki je rešavala uradne spise po svojem okusu in prepričanju, ali pa slabo uradovanje. V tem slučaju so naredili spisi dostikrat nepotrebno isto pot od proizvedujočega urada (okrajno glavarstvo, sodišče) do županstva po dvakrat ali še večkrat, predno je dobila proizvedovalna oblast primeren, uporaben odgovor.

O kakem začetnem, iniciativnem gospodarstvu v takih občinah se pa sploh ni dalo govoriti. In kdo je bil najbolj oškodovan pri tem? Občani sami.

Občinsko upravo bi bilo tedaj urediti po le-teh principih:

1. Ustanove se velike občine z 2000—5000 prebivalci. Take občine se šele lahko razvijejo, uprte na davčno moč svojih občanov, v gospodarskem in kulturnem oziru, dočim občine s 300—600 osebami, kakoršne srečavamo po Slovenskem, le životarijo. Občinski okoliš takih občin — mestne občine, dokler bomo pri malih krajih sploh ta pojem še obdržali, bodo štele seveda lahko še več oseb — se bo dostikrat zlagal z obsegom župnij (fará), tako da bo v istem kraju županstvo, sedež župnega urada, ljudska šola in ev. tudi kak drug urad. Na ta način bo mogla stranka opraviti raznovrstne posle isti dan, kar bo za bližnjo bodočnost, v kateri se bo moral vsak čas porabiti za ustvarjanje, velikega pomena.

2. Za reševanje tekočih poslov, za pripravo gradiva, ki pride v občinske seje, za upravo občinske blagajne se nastavi v vseh občinah stalni izvežbani tajnik, ki je prestal z zadovoljivim uspehom za občinske tajnike predpisano skušnjo.

3. Zgradi se v središču občine občinska hiša — ni treba ravno enonadstropna stavba — kjer je občinska pisarna, občinski arhiv, stanovanje tajni-

kovo, občinski zaporni lokal in ev. tudi shrambe za druge namene.

S tem bi se za vedno odpravil nedostatek, da je občinska pisarna obenem zasebna soba, spalnica ali celo delavnica županova. Ljudem ne bi bilo treba več iskati župana izven njegovega doma, kakor se to pogosto sedaj godi, in ga motiti pri njegovem delu (na polju, travniku). Stranka bi opravila takrat kadar bi prišla v občinsko pisarno, kjer bi imel tajnik uradne ure. Ako bi ta ne mogel stvari sam rešiti, bi jo vzel na znanje, rešitev samo pa ev. oskrbel skupno z županom in jo potem dostavil po občinskem selu stranki.

S tem bi se koristilo ljudem, oblastem pa olajšalo poslovanje. Nepotrebno pisarjenje sem in tja bi prenehalo. Razven tega bi lahko odpadlo perhorecirano poizvedovanje po orožnikih, ki je bilo do sedaj velikokrat neizogibno.

4. Razmerje med tajnikom in morda še drugim pomožnim osebjem (občinski sluga) ter županom odnočno občinskimi odborom bo postavno urediti. Tajnika nastavi in plača državna oz. nadrejena samoupravna oblast, ki imajo tudi disciplinarno pravico in pravico odslovitve (odstranitev, upokojitev). Tako se občinskemu tajniku ne bi bilo tresti pred vsakim novim županom, ali ga bo obdržal ali ne.

Tajnik je vezan na občinske sklepe, na mnenje županovo pa le glede osebnih in krajevnih podatkov. Občinske spise podpisuje župan ali njegov namestnik, tajnik pa le izjemoma v nevažnih stvareh.

Občinski upravi, ki bi ustrezala opisanemu načrtu, se lahko poveri obširen delokrog in važne agende na gospodarskem, kulturnem in socialnem polju.

Posebno skrb bo posvetiti ubožni in invalidski preskrbi. Tu bo treba, da se združi več občin — ako ne prevzamejo te naloge višje samoupravne ali državne enote — in zgradi se okrajna ubožnica, kjer dobe miren, skromen kot občinski reveži, dočim morajo danes večkrat hoditi za svojo hrano, četudi so stari in napol živi, od hiše do hiše. Taki nehumani občinski sklepi potem ne bodo več mogoči.

Hrvaška občinska uprava je na opisani način približno že sedaj urejena, dočim se srbska občinska uprava, ki pač pozna kvalificiranega obč. uradnika (občinski delovodja — obč. tajnik), s svojimi institucijami: občinski zbor, občinski odbor in občinsko sodišče mnogo razlikuje od slovenske in hrvaške.

Propadanje vinske trgovine in njeni vzroki.

(Poročilo g. Lovro Petovarja na trgovskem shodu v Mariboru.)

Še le pred nekaj dnevi se me je naprosilo, da naj prevzamem na današnjem tako velevažnem zborovanju poročilo o vinski trgovini. Ni to baš moja glavna stroka, pa ker je ta panoga trgovine tako tesno zvezana z vinsko produkcijo, pri kateri sem od otroških let naprej, sem prevzel to nalogo. Vsled kratkega časa, ki mi je bil na razpolago, isto ker mi je manjkal vsak statistični material, sestavljeno je moje poročilo na »brzo roko« in oprostite torej njegovo nedovršenost.

Pred vojno, je bila v Sloveniji — in za ta del naše domovine se vrši to naše zborovanje — trgovina z vinom še dovolj dobro razvita, in so bila zlasti Maribor, Ptuj, Ljubljana in okolica ve-

lika vinska tržišča. Posel vinskih trgovcev je bil takrat pri naših vinskih trgovcih vino kupovati, ter ga potem v druge kraje Avstrije, kjer vina ni, to je gornje in srednje Štajersko, Koroško ter v našo Savinjsko dolino, Gorenjsko itd. dalje prodajati. Vsled tega omenjenega delokroga in pa velikega števila vinskih trgovcev, bila je konkurenca zelo velika, katera pa se žal ni udeleževala v smeri dobrih kvalitet, ampak nizkih cen ter ugodnih plačilnih pogojev. Če je gostilničar pozabil svoje vino eno leto plačati, takrat šele si je upal trgovec ga prav rahlo opomniti, dobil pa je seveda vino dalje na kredit, če ga je le hotel naročiti.

Razpečavale so se torej včasih grozne brozge, katere so se imenovala vino. Vseeno pa se je v vinski trgovini z ozirom na vse omenjeno dalo težko kaj zaslužiti. Prišla je svetovna vojna, katera je prinesla prej ali slej za vsako panogo trgovine takozvano konjunkturo, in tako tudi za vinsko. Razne dobave za vojno vsled raznih državnih podpor in velikih zaslužkov rastele je konzum vina skokoma in tako tudi zaposlenost vinske trgovine. Kakor sem že prej omenil, ni šla že pred vojno v glavnem konkurenca v smeri kvalitete, je pa bilo to med vojno še veliko manj, ker glavno je bilo vino dobiti, ga nekaj časa obdržati in ga potem po dnevni ceni prodati.

Nastalo je tako veliko vinskih trgovin, katerih lastniki od stroke prav nič niso znali in kateri ugledu tega stanu baš niso največ koristili. Po preobratu je gledalo še nekaj časa, kakor da bo mogoče zvezo z našimi odjemalci, kateri so postali drugi državljani, obdržati. Spočetka pa je bilo vsled takratnih strašnih prometnih razmer težko kak vagon spraviti na pot. Potem je pa storila vlada to nerodnost, da je napravila izvozno carino na vino. To je povzročilo največ škode v tem, ker bi takrat lahko odpravili precej letnika 1918, kateri je potem zaostal in ga je še danes dovolj. Po nedolgem času je sicer naša vlada znižala izvozno carino na minimum, a medtem pa je že upeljala avstrijska republika visoko uvozno carino, uvoz urejuje s posebnimi uvoznimi dovoljenji, njihov denar je strašno padel, ogrska krona je stala z nemško avstrijsko al pri in vse to je imelo za posledico, da je naša vinska trgovina popolnoma zgubila svoja desedanja vinska tržišča in tako miruje že skoro dve leti. Domači konzum pa seveda ne more zaposliti niti majhnega dela naših vinskih trgovcev.

Marsikdo med Vami, častiti zborovalci, mojega poročila ne bo odobral, ker ne dolžim za vse zlo, katero ima vlada in tudi ne pričakujem vsega zboljšanja od vlade. Moje prepričanje je, da moramo najprej svoje napake popraviti potem si postaviti jasen cilj in v doseg tega cilja ukreniti sami kar na nas leži, od vlade pa zahtevati, da doprinese to, kar je njen posel. Naša prva in glavna dolžnost je, da odpravimo vse napake katere so še preostale od predvojne in vojne dobe. Druga naša naloga pa je, da se o naši situaciji orijentiramo in zaključimo kaj hočemo.

V naši državi se producira veliko vina nad lastno uporabo. Ta produkcija se bode še znatno zvišala, ker je v Srbiji veliko vinogradov opustošenih, veliko po trtni uši uničenih, pa se niso mogli vsled dolgoletne vojne obnoviti. Vsi ti vinogradi in to so znatne površine, se bodo sedaj tekoma let obnovili in produkcija se bo zvišala. Naši sosedje Bolgarija, Rumunija, Grška in Ogrska producirajo vsi za sebe dovolj vina in ga prodajajo. Ostane le še mala, nemška republika, katere uporabo ne krije lastna produkcija. Edina možnost, je če so vsi drugi predpogoji dani, da prodajamo mi naša komerčna vina in bo vsak uvidel, da je to za vinsko trgovino Jugoslavije veliko premalo. Tudi Čehoslovaška ima danes znatno vinorejo, in je torej le v mali meri navezana na uvoz.

Nimamo veliko upanja, da bi se lahko bavili z najbolj komočno vinsko trgovino, to je z izvozom komerčnih vin. Treba bode, da se začnemo resno baviti z izvozom kvalitetnih vin in to v glavnem seveda v steklenicah. Mi imamo baš v Sloveniji toliko izvrstnega vina, da si bomo pri pravilnem šolanju in dobrem ravnanju pridobili marsikatero tržišče in tekmovali s sedaj znanimi svetovnimi

markami. Če bode pa producent uvidel, da je tukaj uporaba le za dobro blago, spopolnjeval se bode v tej smeri in stremel za tem, da doseže še boljše kvalitete. Naša naloga bode torej začeti zanimati se za vrsto vinske trgovine. Za to treba pa poleg zelo razvitega strokovnega znanja tudi zelo veliko kapitala. Malo bode med našimi vinskimi trgovci tako srečnih, da bi se lahko lotili tega posla sami, z bančnimi krediti, ki stanejo danes nad 10%, niso pa najbrž dosegli še svojega vrhunca. Zato je tak načrt neizvršljiv.

Potrebno bode torej, da se več trgovcev združi in loti z vso vneto in resnostjo tega dela. Na vladi pa je, da nam pri sklepanju trgovskih pogodb pri državah, katere žele naše druge deželne pridelke, tudi zagurajo, da ne bodo obremenjale našega vina z raznimi uvoznimi carinami. Doseči pa moramo, da bode železniška tarifarna politika eksport olajševala, ne pa ovirala. Zamolčati pa ne smem tukaj tudi najnovejših poročil, po katerih se ima izdelati zakon, po katerem bi naj bilo prepovedavo točenje alkohola od sobote ob 6 uri zvečer pa do ponedeljka ob 8 uri zjutraj.

Že sem omenil, da produciramo v državi veliko nad lastno rabo in ravno mi hočemo biti prvi, katere nas tako strašno moti, če vidimo slučajno v nedeljo kakega pijanca. Spomnim se pa na prijatelja, kateri je prišel iz Amerike in mi je pripovedoval, da v Ameriki po alkoholni prepovedi niso le ljudje pijani, ampak celo ulice. Mnenja sem, da torej v tem pogledu nameravana postava ne bo nič koristila, škodovala pa bo vinskemu producentu, vinskemu trgovcu in rednemu gostilničarju, ker bode navadnemu državljanu, kateri nima časa v soboto misliti na to, da bi si za nedeljo kupil vino, onemogočila piti $\frac{1}{4}$ vina.

Rednega gostilničarja sem imenoval vsled tega, ker neredni bode vedno skušal tudi po nedeljah dobiti kupca ter bode reskiral tudi različne kazni. Odločno moramo torej zahtevati od vlade, da posluša tudi resne gospodarske kroge, ne pa le ljudi, kateri so po večini bili nekdanji taki alkoholisti, da za njih ni bilo druge rešitve, kakor se popolnoma odreči alkoholu.

Ali temelji naše finančno pravo in upravno postopanje na modernih načelih?

(Konec).

Znižanje dohodnine vsled večjega števila družinskih članov je možno namreč le pri dohodkih do 5600 K, oziroma do 8400 K. Sicer pa učinkovito in izdaten. Naš predlog bi bil:

a) da se ustanovi, vsaj za prihodnjih par let eksistenčni minimum, ki odgovarja dejanskim razmeram.

b) Za davčne stranke, ki imajo skrbeti za več družinskih članov, naj se eksistenčni minimum podvoji, potroji itd.

c) Doklada za manj obtežena gospodarstva naj se pobira šele pri najvišjih dohodkih.

d) eksistenčni minimum naj se vpoštevava pa ne samo pri dohodnini, ampak tudi pri drugih davščinah na pr. pri plačarini in rentnini. Finančni zakon za l. 1920/21 določa glede plačarine namreč, da se ta plačuje že pri 6400 K. To niso nikakoli višje službeni prejemki. Res so po navedenem zakonu uslužbenec oproščeni vsaj 70 % nega državnega pribitka k plačarini in doklade za avtonomne oblasti, ako njih skupni letni službeni prejemki ne presegajo letno 30.000 K. Ker pa službeni prejemki dejansko v večini slučajev presegajo ta znesek, so davčnih olajšav v zmislu te zakonske določbe le malokateri deležni.

Glavni pogršek leži v tem, da se plačarina, ki je bila po svojem nastanku in namenu eminentno dodatni davek za najvišje dohodke iz službenega razmerja odmerja danes tudi takim, ki prejemajo službene prejemke v višini, ki jim omogoča le najskromnejše preživljanje. Po našem mnenju bi bilo potrebno, da se plačarina vsaj za bodočih par let uredi na tale način:

1. Obračilni mejnik se zviša.

2. Ako ima davčna stranka večjo družino, tedaj velja zanjo posebni obračilni mejnik, ki naj bo zdatno višji kakor za manj obtežena gospodarstva.

3. Odredi naj se prostost plačarine avtonomnih doklad, odnosno določi se naj, da se pri plačarini smejo avtonomne doklade pobirati le do gotovih, ne ravno visokih odstotkov.

4. Odprava 70 % nega enotnega državnega pribitka k plačarini, razun pri najvišjih plačah. Davčno breme plačarine je danes silno težko. Plačuje se na pr. pri dohodkih nad 50.000 kron letno na plačarini do ene četrtine in še več celoletne temeljne plače, ako se vpoštevava pri tem poleg plačarine tudi še druge davke, ki odpadejo na službene prejemke, kakor na pr. na dohodnino in invalidski davek. Modernemu naziranju in dejanskim razmeram bi nadalje odgovarjalo, ako bi se plačarina odmerjala na ta način, da se samo gotovi odstotki temeljne plače obdačijo. Na pr. dohodki iz službenih prejemkov, v višini 96.000 kron, ki bi se obdačili na tale način: dohodki do 48.000 K so davka prosti. Od 48.000 K do 60.000 K se obdači le 50 %, torej 6.000 K, od 60.000 K do 72.000 K se obdači le 60 %, torej 7.200 K, od 72.000 K do 84.000 K se obdači le 70 %, torej 8.400 K, in od 84.000 K do 96.000 K se obdači 80 %, torej 9.600 K. Obračilni znesek bi torej znašal 31.200 K. Davčna smerila zakona o oseb. davkih bi potem lahko ostala za plačarino nespremenjena. Stranka bi torej plačala 6 % no plačarino od 31.200 K.

Uvodom smo omenili, da se načelo nižje obdačbe gospodarsko šibkejših slojev izvaja tudi poton progresivnih (pravilno regresivnih) davčnih meril.

Priznamo, da je ta princip tudi še danes v veljavi, a le v zakonu. Vsled spremenjenih gospodarskih razmer, osobito vsled devalvacije denarja se je namreč eksistenčni minimum tako zvišal, da so davčne olajšave za gospodarsko šibkeje sloje via facti neuporabljive.

Ker finančna uprava ni davčnih meril spremenila, zadane višje obdačbe (poton višjih davčnih meril) tudi že gospodarsko šibkeje sloje.

Davčna obremenitev je tem hujša, ker smo dobili poleg starih davkov še nov davek, to je invalidski davek.

Glede davčnih meril bi po našem mnenju moralo veljati tole načelo: dohodki naj se obdačijo sorazmerno kakor v predvojni dobi. Polno davčno merilo naj zadane le najvišje dohodke in donose. Najnižji dohodki naj se oproste. Dohodki med eksistenčnim minimumom in pa zneskom, ki predstavlja že najvišje dohodke, naj se pa obdačijo sorazmerno po predvojni davčnih merilih.

Podrobneje naš nazor o višini danes velavnega eksistenčnega minimuma in o višini onih dohodkov, pri katerih je vporabljeni polno davčno merilo, ne bomo razvijali.

Naš namen je bil, zavzeti v tem velevažnem predmetu splošno stališče in pokazati nedoslednosti, ki izvirajo iz tega, da se na razvoj gospodarskih razmer ni zadostno oziralo.

Res je, da finančni položaj države zahteva težka bremena, in da je pri presoji davčnih zakonov vpoštevati državne potrebe.

A vsekako tudi pri tem veljajo gotove meje. Slabi davčni zakoni škodujejo državi kot taki namreč veliko več kot pa znaša eventualni prihodek, ki izvirja iz njih. To je splošno priznano načelo.

Da naše stališče, katerega smo zavzele v tem članku ni neutemeljeno, se razvidi iz seldečega primera:

N. N. je zaseben uslužbenec in ima plače letno 30.000 K. To bi odgovarjalo nekako dohodkom 2400 K v predvojni dobi.

Pred vojno bi plačal od predvojni dohodkov, ker je samec, na dohodnini 24 K 40 v.

Drugi davščini, ki bi odpadle na njegove službene prejemke, se ni odmerilo.

Danes ima ta davčna stranka sicer višje prejemke, a vzlic temu ima pa le dohodke s predvojno nakupno vrednostjo okroglo 2400 K. Ako to vpoštevamo, smeli bi odmeriti tudi le

ona davčna bremena, ki odgovarjajo temu položaju, torej na dohodnini le znesek 300 K (1 odst. od 30.000 K).

Dejansko pa plača, ako živi v Ljubljani:

- a) na dohodnini 1071 K,
- b) na 15 odstotni samski dokladi 160 K 65 v,
- c) na 45 odstotni vojni dokladi k dohodnini 554 K 24 v,
- d) na plačarini 1500 K,
- e) na 70 odstotnem voj. pribitku k plačarini — K,
- f) na dokladah — K,
- g) na invalidskem davku 248 K, skupaj torej 3533 K 89 v.

Stranka plača torej nad 10 odstotkov davščine, akoravno ne prejema danes takih dohodkov, kojih nakupna moč bi presegala one dohodke, ki so se v mirovni dobi obdačili le z 1 odstotkom.

Z drugimi besedami, ker se pri davčnih merilih ne vpoštevava efektivno sedanja denarna devalvacija, plača stranka več kot 10 krat toliko davka, kakor pred vojno.

Pri tem pa niti ne vpoštevamo, da je davčna stranka pred vojno pri dohodkih letno 2400 K relativno ložje plačala 24 K 40 v, kakor pa danes pri dohodkih 30.000 K letno 3533 K 89 v.

Še težje bi bile posledice, ako bi vzeli kot primer še višje službene prejemke, od katerih je plačati avtonomne doklade in 70 odstotni vojni pribitek k plačarini. V tem slučaju bi znašalo davčno breme (vpoštevajoč še invalidski davek) celo ena četrtnina celoletne plače in še več obremenitev po davkih bi znašala torej nad 25 odstotkov. V predvojni dobi pri enakovrednih prejemkih bi plačala stranka k večjemu par odstotkov davka. Že iz navedenih primerov je razvidno, da vodi sedanji zistem do sorazmerno previsokih bremen. Zato upamo, da se bode vsaj pri nadaljnjih davčnih zakonih bolj oziralo na nakupno denarno vrednost našega denarja.

Izvoz in uvoz.

Pojasnila k prepovedi izvoza gotove vrste lesa. Generalna direkcija carine v Beogradu je izdala naslednja pojasnila glede gozdnih produktov, kojih izvoz je po Br. 34 izvozne tarife C. br. 9802 od 19. februarja prepovedan. 1. hrastov in kostanjev taninski les. Ker se more iz vsakih svežih hrastovih in kostanjevih drv, izvleči tanin, je izvoz takih drv zabranjen. Le ako so kostanjeva in hrastova drva že trohnela ali od dežja izprana, ako se jim vidi, da so več let ležala pod milim nebom izpostavljena dežju in soncu, tedaj niso več porabna za izdelavo tanina, in bi se smela izvažati. V vseh primerih izvoza hrastovih ali kostanjevih drv, pa je treba da dobe carinarnice tozadevne strokovne izjave gozdarskih organov. 2. Jamski les. Kot jamski les se vporablja les vseh vrst, posebnost: akacija, hrast, mecesen, bor, jelka in smreka. Obče so v porabi manjši dimenzije 1—4 m in 6 m dolžine, v srednji premeri 5—23 cm, ali v gornjem premeru 8—12 cm. Ker je v takem sortimentu često težko dognati, je-li to jamski les ali ne, se carinarnicam priporoča, da se v vseh primerih obračajo do pristojnih gozdarskih organov za strokovno mnenje. 3. Hrastovi železniški pragi. Znano je, da se pogosto hrastov les izvažja vzlic prepovedi. Izvažja se kose, ki vsebujejo 2, 3 ali več pragov. Dalje se izvažajo v hlohah v dolžini 2,5 do 5 metrov in debelini 18—28 cm. Tak les je tipičen za izdelavo železniških pragov in bi se, ker je izvoz hrastovih hlohov prepovedan, ne smel puščati čez mejo. Prometno ministrstvo je naročilo generalni direkciji carine, da uredi dotično izvozno prepoved za ves hrastov material, ki ima pragovski presek in 2 do 3 kratno in večjo dolžino in bi se dalo z rezanjem tega materiala po izvozu napraviti prage.

Izvoz ovsa. Ministrski svet je pod C. br. 21.895 z dne 27. aprila t. l. dovolil izvoz ovsa v mejah prej določenega kontingenta osemstisoč vagonov in ob istih pogojih, ki so veljali pred odredeno prepovedjo z dne 1. aprila t. l. Potemtakem morajo izvozniki po izvozu carinarnici poleg drugega predložiti tudi dogovor z vojnim ministrstvom.

Izvoz suhih sliv iz Bosne. V prvem četrtletju tega leta se je izvozilo iz Bosne 1536 vagonov suhih sliv lanskega leta. 521 vagonov se jih je razvozilo po naši kraljevini, 213 vagonov je šlo v Avstrijo, 614 vagonov v Nemčijo, ostalo pa v Anglijo, Italijo, Ogrsko in Svico.

Narodno gospodarske zadeve. Trgovina.

Srbski monopolni zakoni, in sicer zakon o monopolu tobaka, zakon o monopolu soli, zakon o monoplu na vžigalnice, petrolej in cigaretni papir, so izšli v latinici, v posebni knjigi. Interesenti zamorejo nabaviti knjigo v ekonomatu delegacije ministrstva financ v Zagrebu v Opatički ulici št. 20. Cena 20 kron.

Cene kavinim surogatom so se v Čehoslovaški znižale za 25 odstotkov. Tovarne, ki imajo polne zaloge blaga po stari ceni, bodo morale delati v izgubo, ker se režijski ni znižala, le da ne ustavi obratovanja.

Industrija.

Produkcija kvasa. S proizvodnjem kvasa namerava pričeti prihodnjo jesen pivovarna »Union« v Ljubljani. Do sedaj izdeluje tvornica alkohola v Račju 600 kilogramov kvasa, tvornica špirta v Savskem Marofu pa 300 kg. Če doseže produkcija nove tvornice kvasa 1000 kg, se bo potreba kvasa krila doma in ne bomo navezani več na njegov uvoz iz Avstrije.

Kriza v tekstilni industriji v Italiji. Ker se je znižala prodaja tekstilnega blaga v Italiji na eno četrtino predvojnega prodaja, so vsa skladišča polna blaga, če tudi je produkcija padla na polovico. Iz tega vzroka dela več tvornic le po nekaj dni v tednu.

Denarstvo.

Zamenjavanje 1-, 2- in 10 kronskih novčanic se bo začela pri državni finančni blagajni dne 18. t. m. in bo trajalo do 4. junija. Občinstvo se opozarja, da ne predlaga nemarkiranih in nežigosanih novčanic, ker bi to le oviralo zamenjavo.

Naknadni popis in žigosanje obveznic predvojnih in vojnih posojil. Prošnje za dovolitev naknadnega popisa in žigosanja obveznic predvojnih in vojnih posojil se lahko vložijo v obveznicami vred do 31. maja 1921 pri delegaciji ministrstva financ v Ljubljani; pozneje vložene prošnje se ne bodo vpoštevale. V prošnjah mora biti naveden vzrok, zakaj niso bile obveznice pravočasno predložene v žigosanje. Prošnje morajo biti pravilno kolkovane, t. j. s kolkom po 2 dinarja za prošnjo in 5 dinarjev za rešitev.

Pomoč Avstriji. Dne 20. t. m. se bo sestala v Londonu finančna komisija Zveze narodov, da presodi poročilo reparacijske komisije z Dunaja. Na ti seji se bo razpravljalo o finančno-ekonomski pomoči, katero potrebuje Avstrija. Stavljeno bodo najbrže konkretni predlogi, ker bo imela do tega časa komisija izdelan načrt za obnovo avstrijske republike.

Carina.

Konferenca v Beogradu. Kakor smo že poročali, se je v Beogradu vršila konferenca, na kateri se je razpravljalo o carinskih posrednikih in o povišanju izvozne carine. Vprašanje carinskih posredovalcev se je pretresalo v ministertvu za finance. Konferenca so se udeležili delegati trgovsko-obrtniških zbornic v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Novem Sadu, Sarajevu in delegat Udruženja carinskih posrednikov in špediterjev. Glede carinskih posrednikov, ki so pogosto predmet napadov časopisja, je sklenjeno, da se uvedejo maksimalne tarife in da se sestavijo posebne komisije, ki bodo reševale spore med strankami in carinskimi posredniki. Komisija bo imela tri člane in sicer zastopnika stranke, zastopnika carinskega posrednika in delegata trgovsko-obrtniške zbornice. Pretresalo se je tudi vprašanje o reviziji današnjega carinskega posredništva, ki naj bi se postavilo na najjednostavnejšo bazo. Trgovsko-obrtniške zbornice bodo stavila tozadevne predloge. Konferenca

o povišanju uvoznih carin, kateri so prisostvovali delegati zbornic in predsedniki večih industrijskih panog, se je vršila v generalni direkciji carin pod predsedništvom generalnega ravnatelja Kučiča. Sklenjeno je bilo, da se poviša uvozna carina na največji del uvoznih predmetov, vendar ne v oni višini, katero je predlagal ministrski svet. Elabarat, katerega je izdelala konferenca, bo predložen ekonomsko-finančnemu komitetu ministrov.

Nova zaščita češke industrije. Po poslednjih poročilih bodo stopile v veljavo s 1. junijem nove carinske tarife v zaščito češke industrije. Za luksuzne predmete se bo zvišala carina za 1500 odstotkov, za blago, katerega uvoz je bil do sedaj prepovedan znaša povišanje 1200 odstotkov, za blago, katerega uvoz je bil v posameznih slučajih dovoljen 900 odstotkov, za polfabrikate 600 odstotkov in za surovine, za katere so bile do sedaj odrejane le nizke carinske postavke, 200 odstotkov.

Promet.

Obnovev prometa na progi Maribor—Celovec. V Celovcu so se vršila pod predsedništvom dr. Müller-Martina pogajanja med avstrijsko in našo vlado glede obnovev prometa na progah Maribor—Celovec, Labudska dolina—Celovec in Radgona—Ljutomer. Pri konferenci so sodelovali tudi zastopniki južne železnice. 9. t. m. so bile določene postaje za železniške zveze in za izmenno prometa. Sklenjeno je, da se bo na teh postajah vršila carinska in obmejna varnostna služba, da se olajša in pospeši promet. Kar se tiče tranzitnega prometa preko avstrijskega in našega ozemlja, je sklenjeno, da potnikom na navedenih progah ne bo treba potnih listov in vizov in da ne bodo podvrženi davkratni carinski reviziji. Mesto potnega lista se uvede brezplačen tranzitni list. Potnikom bo tudi dovoljeno, da se legitimirajo le z legitimacijo, ki je opremljena s fotografijo. Potniki in prtljaga se bo odpravljala z direktnimi vozovi. Te olajšave bodo omogočile poboljšanje zvez med Grazom in Celovcem ter ostalo Koroško in Štajersko. Ljutomer dobi direktno zvezo z glavno progo Južne železnice. Nove določbe nam kažejo pot, katero nam bi bilo treba kreniti v mednarodnem prometu, da se odstranijo vse težave, ki danes ovirajo promet z različnimi potnimi listi, vizi itd. Obnovev prometa stopi v veljavo s 1. junijem.

Ukinjenje vlakov na Južni železnici. Uprava Južne železnice poroča: Radi pomanjkanja gornješleskega premoga v Avstriji so 11. t. m. prenehali voziti na progi Dunaj—Trst Lloyd-ekspres-vlaki št. 9 in 10 in na progi Bruck—Maribor brzovlaki št. 7 in 8 (to so oni iz Prage).

KMETIJSTVO.

Konjerejski odsek št. 2 »Kmetijske družbe za Slovenijo« Ivanjkovec je sklenil na svojem rednem občnem zboru v Mariboru dne 21. marca t. l., da mora pri letošnjem ogledovanju in obdarovanju konj vsak konjerejec, kateri ni član odseka, pri vstopu na premovalje plačati dvojno članarino. Pozivljajo se torej vsi konjerejci, kateri še niso člani te velevalne organizacije, naj prijavijo svoj pristop ter pošljejo članarino 5 K. Sprejem članov bo z dnem 15. junija zaključen.

Naznanila trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Leseno pohištvo in palice za dežnike. Neka ameriška eksportna in importna firma naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se zanima predvsem za leseno pohištvo in palice za dežnike. Interesenti, ki se za to zanimajo, naj naznanijo zbornici seznam blaga, ki ga imajo na razpolago, da ga bo zbornica izročila zastopniku ameriške firme, ki pride začetkom junija t. leta semkaj.

Dobava, prodaja.

Javna prodaja korenin za izdelavo krtač in metel. V gozdni upravi v Deliblatu (Banat) se bo vršila dne 30. maja t. l. ob 10. uri potom zaprtih pismenih ponudb prodaja okoli 36 meterskih stovov za izdelovanje krtač in metel sposobnih korenin od djipovine (Chisopogon gryllos-Reiswurzel). Pravilno kolekovanje zapečatenih pismenih ponudb je vložiti do najkasneje 20. maja, 12. ure pri gori omenjeni upravi. Ponudbi je priložiti potrdilo, da je ponudnik pri blagajni šumske uprave v Deliblatu ali pri kateri drugi državni blagajni kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev položil 10.800 K kavicje. V ponudbi mora biti navedeno, da so ponudniku dražbeni pogoji znani in da jih sprejme. Dražbeni pogoji, formular za ponudbo in napis na ometi ponudbe, kakor tudi vzorci blaga so pri navedeni upravi na vpogled. Prodaja se vrši na železniški postaji Mramorak-Deliblat. Vreče in material za vezanje mora kupec preskrbeti. (Št. 4115).

Prodaja odpadkov od kompozicije (Lagermetallgrätze). Dne 23. maja t. l. ob 9. uri dopoldne se bo potom javne licitacije prodalo v materialnem skladišču glavnega kolodvora, državne železnice v Sarajevu približno 9400 kg odpadkov od kompozicije (Lagermetallgrätze). Kupec ima plačati 25 % kupnine takoj ob licitaciji, ostanek pa, kadar blago odpelje, a najkasneje v osmih dneh po licitaciji. (Št. 3951).

Ponudba v nakup. Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani ponuja nekdo v nakup: 1. Moderno tovarno za milo z 3 in pol orlov stavbišča, močna stavba, tovarna v obratu, opremljena z vsemi potrebnimi stroji, električna razsvetljava, vodovod, pisarniški in skladiščni prostori, hlevi. 2. Prvovrstno fevdalno posestvo z veliko graščino v slogu Renaissance, angleški park, z lepimi, velikimi gospodarskimi poslopji, mnogoštevilnimi živimi in mrtvimi premočninami. 3. Graščinsko posestvo z moderno lesno industrijo, veliki fundus in struktus, popolnoma opremljena tovarna za izdelovanje lesa, industrija pohištva z bogatim inventarjem modernih strojev in orodja, električna razsvetljava, pekarna. Natančnejši opis ponujanih objektov je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled. (Št. 4175).

Izpremembe protokolacij v trgovskem registru.

Pri zadrugi: **Nakupovalna in prodajna zadruga za Ribnico in okolico,** r. z. z. o. z., sta se izbrisala dva člana načelnštva, vpisala pa sta se dva nova člana.

V zadrugi register se je vpisala zadruga:

slovensko: »Dom in mir«, podjetje za pridobivanje stanovanjskih hiš za univerzitetne nastavnike in uradnike, zadruga z omejeno zavezo v Ljubljani.

Francosko: »Foyer et repos«, s sedežem v Ljubljani. Namen zadrugi je preskrbovati članom poceni lastna domovja.

Vsak zadrugičnik jamči s svojim opravičnim deležem in pa z njega štirindvajsetkratnim zneskom. (Ur. l. 23.)

Vpis izpremembe.

Pri tvrdki: **Jurija grofa Thurnskega** jeklarna v Ravnah se je vpisala izprememba, da se je vpisala podelitev kolektivne prokure Iv. Gattererju, uradniku jeklarne v Ravnah.

Vpis posamezne firme:

Vpisala se je firma: **Karl Golešch** s sedežem v Mariboru, obratni predmet: trgovina z mešanim blagom.

Vpis izpremembe:

I. V zadrugi: **Posojilnica v Kranjski gori** se je vpisala izprememba, da so izstopili nekateri člani načelnštva in vstopili novi člani načelnštva.

pri zadrugi: **Hranilnica in posojilnica v Blagovici** se je vpisala izprememba, da je izstopil član načelnštva in da je vstopil novi član načelnštva.

pri zadrugi: **Strojna zadruga v Savljah** se je vpisala izprememba, da so iz-

stopili člani načelnštva in vstopili novi člani načelnštva.

pri zadrugi: **Hranilnica in posojilnica na Dobrovi** se je vpisala izprememba, da sta izstopila dva člana načelnštva in vstopila dva nova člana v načelnštvo.

pri zadrugi: **I. delavsko konzumno društvo v Ljubljani** se je vpisala izprememba, da je izstopilo nekaj odveč vpisanih članov načelnštva in vstopil nov član v načelnštvo;

pri zadrugi: **Ljudska hranilnica in posojilnica v Škofji Loki** se je vpisala izprememba, da je en član načelnštva izstopil in vstopil nov član v načelnštvo;

pri zadrugi: **Slovenska socijalna Matica v Ljubljani** se je vpisala izprememba, da je izstopilo iz načelnštva nekaj članov, nekaj članov pa je vstopilo v načelnštvo;

Tržna poročila.

Trg.

Ljubljana. Mese je na trgu dovolj. Kvaliteta dobra. Cena za I. vrsto 36 K, za II. 32 K. Jaje ne primanjkuje. Prodajajo se po K 1.80 do 2 K. Mleka je malo. Jabolka 1 kg 16 K. Južnega sadja še vedno primanjkuje.

Poljski pridelki.

Novi Sad. Pšenica 970 K, do 1000 K, rž 800 K do 820 K, ječmen 510 K do 530 K, koruza 380 K do 400 K, moka 9 14-80 K.

Sombor: 10. maja. Pšenica 990 K do 1000 K, koruza 890 K do 400 K, oves 400 K do 410 K. Promet slab.

Hmelj.

Nemčija. Izvoz hmelja iz Nürnberga je zaostal vsled ententnih sankcij. Trgovske cene na debelo so: tržni hmelj 1200 mark, gorski hmelj 1400 mark, Spalter 1500 mark za 50 kg brez omota.

Vino.

Na svetovnem trgu so cene vinu v zadnjem času padle. Na Ogrskem so padle za 7-8 K pri litru in stane liter 25 K. Najboljše vino okoli Blatnega jezera stane 32 ogrskih kron. V Avstriji stane 9-10 % vino 8500-9000 K hektoliter. V Čehoslovaški 950 č. K in več. V Italiji 15-16 lir po alkoholni stopnji od Trsta. Na Štajerskem se prodaja vino po 24 do 26 K liter. V Banatu (Vršac) se plača za vino 1919 za 10-10.5 % 11-12 K, za rdeče 15-17 K, za šiljer in slabše vino (8 % alkohola) 9 jug. kron.

Prodajno kompletno mašino za izdelavo pokačic in sodavode

z vso opremo in steklenicami vred.

Kje, pove uredništvo Trgovskega lista.

Oglašanje

v časopisih objavlja zanesljivo davno vpeljani

BLOCKNERJEV
anončni zavod, Zagreb,

Jurjeva ulica št. 31.

Telefon 21-65.

Generalno oglasno zastopstvo
za čez 40 tu- in inozemskih listov.

Ivan Jelačin
Ljubljana.

Veletgovina s špecerijskim
in kolonialnim blagom.

Točna in solidna postrežba.

Preskrbuje nakup in prodajo vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut. — Vročuje kupone in izrečane vrednostne papirje. — Preskrbuje nakazila in inkasso na vsa tu- in inozemska bančna tržišča. — Daje predjume (posojila) na vrednostne papirje.

OBRTNA BANKA

Ljubljana, Kongresni trg 4. - Telefon 508.

Eskomptuje in vnovčuje menice. — Sprejema denarne vloge na tekoči račun ali pa na čekovni promet. — Hrani in oskrbuje vrednostne papirje, reviduje številke. — Dovoljuje vsakovrstne kredite.

Finansiranje obrtnih podjetij.

Underwood

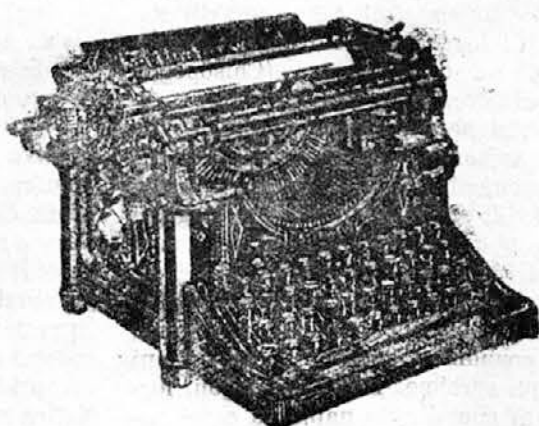
najboljši ameriški pisalni stroj
sedanjosti

Opalograph

razmnoževalni aparat,
razmnožuje strojno in ročno pisavo paton neizrabljive steklene plošče.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: 15, 20-20

The Rex Co. Ljubljana. Gradišče 10.
Moderno urejena popravilnica vseh pisalnih strojev.

A. & E. SKABERNE

Ljubljana, Mestni trg 10

Veletrgovina z manufakturo in pleteninami

Priporoča

SVOJO VELIKO ZALOGO
ŽENSKIH, MOŠKIH
IN OTROČJIH NOGAVIC.

K bližajoči se seziji različne **FLORASTE NOGAVICE**, dalje večje
partije otročjih **PATENT NOGAVIC** v črni, ružjavi in beli barvi.
Pismena naročila se odpošiljajo z obratno pošto.

GRICAR & MEJAČ

Ljubljana, Prešernova ulica 9.

Največja zaloga izgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke.
Blago za obleke in plašče.

Konfekcija za dame.

Najceneje in dobro kupite
bencin
petrolej
strojno olje
tovo-mast
karbolinej
kolomaz
pri **Dravogradski rafineriji mineralnega olja**
MARIBOR.

Lesene žeblice za čevlje

izdeluje 140, 48-4

Tovarna lesenih žeblic

Ivan Seunig ml.

Tacen pod Šmarno goro pri Ljubljani.

Medić, Rakovec & Zankl,

prej:
A. Zankl
sinovi.

Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.
Centrala: Ljubljana. D. z o. z. Skladišče: Novisad.

Brzjavlj: Meraki, Ljubljana.

Telefon: 64.

English varnishes:

Angleški laki:

COPAL VARNISH.
Kopalov lak za znotraj.
FINE COPAL VARNISH.
Fini kopalov lak za znotraj.
SUPERFINE COPAL BODY VARNISH.
Lak za kožije, najfin.
FINE COPAL CAR-RIAGE BODY VARNISH.
Lak za kožije, fini.
PALE FLATTING VARNISH SPRF.
Brusilni fini prep. lak.
PALE FLATTING VARNISH UNIVERSALE
Brusilni prepar. lak.
EXTERIOR COPAL VARNISH FINE.
Fini zračni lak.
EXTERIOR COPAL VARNISH SPRF.
Najfinejši zračni rap. lak
PALE SICCATIVE FLUID
Sikatif, svetel.
DARK SICCATIVE FLUID.
Sikatif, temen.
SPRF. WELLRIGHT VARNISH.
Lak za kožijske stalke, najfinejši.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost:

barve za obleke, vse vrste barv, suhe in olj-nate, mavec (Gips), mastenec (Federweiss), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pleskarski, slikarski in mizarski čopič, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

„MERAKL“.

Lak za pode.

„MERAKL“.

Linoleum lak za pode.

„MERAKL“.

Emajlni lak.

„MERAKL“.

Brunoline.

English varnishes:

Angleški laki:

JAPAN BLACK VARNISH.
Lak za gvozdje, japan.
FINE JAPAN BLACK VARNISH.
Fini črni japonski lak.
QUECK BLACK VARNISH
Japan. lak s slikativom.
ISOLATING BLACK VARNISH.
Izolirni lak.
LIQUID DRIERS PALE
Terebina svetla.
LIQUID DRIERS DEEP.
Terebina temna.
DAMAR VARNISH.
Damarov lak.
ENAMEL VARNISH WHITE.
Emajl beli.
ENAMEL VARNISH BLUE, RED, GREEN.
Emajl moder, radeč, zelen.
FINE ENAMEL VARNISH WHITE.
Emajl beli, izredno fini.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Prva jugoslovanska
tovarna tehtnic

Ivan Rebek, Celje

dobavitelj državne in južne železnice v
Jugoslaviji, se priporoča za mnogobrojna
naročila. Cene zmerne, postrežba točna.

Fr. Brumat

Ljubljana

Mestni trg št. 25, I. na tr.

Manufaktura in tkanine.

!!! Konkurenčne cene. !!!

118 52-16

Zahtevajte povsod

razpošilja tovarniška
zaloga

Matija Trebar
Sv. Petra cesta šte. 6
Ljubljana.

Jadranska montanska družba, d. z o. z. Ljubljana

Zvonarska ulica 5 (S).

Telefon 9. - Brzjavlj, Montana

Import. Eksport.

Prodajamo in kupujemo na debelo:

Vse vrste
kovin, rudnin
in kemikalij ter vse
industrijske izdelke, spa-
dajoče v rudarsko, fužinarsko in
kemijsko stroko.

TONE MALGAJ

stavbeni, pohištveni pleskar
in ličar 16, 52-8
LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 6.
Zajamčeno predvojno blago
za portale in prodajalne.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

LJUBLJANA
Šelenburgova ul. 1

Interesna skupnost s Hrvatsko eskomptno banko in
Srbsko banko v Zagrebu.

Kapital 20.000.000 K. - Rezerve okrog 6.000.000 K.

Brzjavljni naslov: ESKOMPTNA. - Telefon Interurb. št. 146.

Izvršuje vse bančne transakcije najkulanineje.

Denarne vloge. - Nakup in prodaja: efektov, deviz,
valut. - Eskompt menic, faktur, terjatev. - Akreditivi.
Borza.